

Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom (PD) hos akvakulturdyr i Flatanger, Fosnes, Namsos, Nærøy og Vikna kommuner, Nord-Trøndelag

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret xx.xx.xxxx med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr § 40.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Forskriften skal forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom (PD).

§ 2. Hva forskriften gjelder

Forskriften gjelder opprettelse av et kontrollområde rundt lokaliteten 21676 Kråkholmen, der det er påvist PD. I kontrollområdet gjelder særskilte tiltak, krav og forbud rettet mot akvakulturanlegg og andre som driver akvakulturrelaterte aktiviteter. Kontrollområdet består av en bekjempelsessone og en overvåkingssone i Flatanger, Fosnes, Namsos, Nærøy og Vikna kommuner i Nord-Trøndelag.

Bekjempelsessonen er opprettet rundt lokaliteten 21676 Kråkholmen og avgrenses av en sirkel med radius 10 km rundt lokaliteten.

Overvåkingssonen ligger utenfor bekjempelsessonen og avgrenses av en sirkel med radius 30 km radius rundt lokalitet 21676 Kråkholmen. I sør-vest avgrenses overvåkingssonen av fylkesgrensen mellom Nord og Sør-Trøndelag. I Nord-øst grenser overvåkingssonen mot overvåkingssonen i kontrollområde for kommunene Nærøy, Vikna, Leka i Nord-Trøndelag og Bindalen, Brønnøy og Sømna i Nordland. I øst er overvåkingssonen avgrenset i Folda av en sirkel med radius 30 km rundt lokaliteten Kråkholmen. I Årbustrømmen avgrenses overvåkingssonen av en linje fra Elvenget til Hommelvika som følger kommunegrensen mellom Fosnes og Namsos. I Surviksundet avgrenses overvåkingssonen av en linje som følger kraftlinjen som krysser sundet mellom Isakdalen og Gongstøa. Det er ikke opprettet overvåkingssone som omfatter Namsenfjorden.

I vedlagte kart er bekjempelsessonen merket med rødt, og overvåkingssonen er merket med gult.

Forskriften gjelder også slakterier, notvaskerier og andre virksomheter utenfor kontrollområdet som håndterer akvakulturdyr og utstyr fra anlegg i kontrollområdet. Forskriften gjelder også for laboratorier som analyserer prøver for PD fra anlegg i kontrollområdet.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Kontrollområde:* Et avgrenset geografisk område bestående av bekjempelsessone og overvåkingssone opprettet for å forebygge, begrense og bekjempe PD, hvor det gjelder særskilte tiltak, forbud eller påbud.
- b) *Akkreditert laboratorium:* Et laboratorium som er akkreditert i samsvar med europeisk standard EN ISO/IEC 17025 «generelle krav til prøvetakings- og kalibreringslaboratoriers kompetanse» for testing av PDV.
- c) *Fisk:* Fisk tilhørende slektene *Salmo* (atlantisk laks og ørret), *Salvelinus* (røye) og *Oncorhynchus* (stillehavslaks og regnbueørret) og rensfisk.

- d) *Mistanke om PD*: Påvisning av SAV med PCR eller dyrkning, eller kliniske eller patologiske forandringer forenlig med PD.
- e) *PD (Pankreassykdom)*: Infeksjon med Salmonid alphavirus (SAV).
- f) *Påvist PD*: Påvisning ved akkreditert laboratorium av SAV med PCR eller dyrkning, i tillegg til kliniske symptomer eller patologiske forandringer forenlig med PD.

Kapittel II. Tiltak i hele kontrollområdet

§ 4. Krav til prøvetaking og testing

Laksefisk i akvakulturanlegg med ubehandlet sjøvann der SAV ikke er påvist, skal ha helsekontroll og undersøkes for SAV minst en gang i måneden. I overvåkingssonen skal det undersøkes for SAV minst hver 14. dag når sjøtemperaturen er over 8°C. Ved hver undersøkelse skal det tas ut prøver av hjerte og nyre fra minst 20 fisk.

Prøveuttak som pålagt i første ledd skal tas fra fisk som gir størst sannsynlighet for å avdekke eventuell forekomst av SAV. Prøvene skal tas ut av veterinær eller fiskehelsebiolog. Medhjelpere kan benyttes i tråd med bestemmelsene i dyrehelsepersonelloven § 15. Prøvene skal sendes til akkreditert laboratorium for individuell analyse med PCR for SAV innen to virkedager.

§ 5. Krav til prøvetaking og innsendelse av prøver ved mistanke om PD

Ved mistanke om PD i et akvakulturanlegg der sykdommen ikke er påvist, skal det umiddelbart sendes inn organprøver på formalin, samt vev fra hjerte og nyre på RNAlater fra minst 10 laksefisk til Veterinærinstituttet.

Prøveuttak som pålagt i første ledd skal tas fra fisk som gir størst sannsynlighet for å avdekke eventuell forekomst av PD. Prøvene skal tas ut av veterinær eller fiskehelsebiolog.

§ 6. Krav til laboratorier

Akkrediterte laboratorier skal gjennomføre individuelle analyser av prøver som er tatt ut i henhold til § 4. Prøvene skal undersøkes med PCR for SAV, og eventuelle påvisninger av SAV skal subtypes. Resultatet skal foreligge fra akkreditert laboratorium senest syv dager etter at prøvene har ankommet laboratoriet. Kopi av laboratoriesvar skal sendes til den avdelingen i Mattilsynet der akvakulturanlegget ligger.

Prøvene skal sendes videre til Veterinærinstituttet dersom analyseresultatet er uklart og det er nødvendig for å avklare smittestatusen.

Kapittel III. Tiltak i bekjempelsessonen

§ 7. Forbud mot å flytte fisk

Det er forbudt å sette ut laksefisk i akvakulturanlegg innenfor bekjempelsessonen.

Det er forbudt å føre fisk fra anlegg i bekjempelsessonen ut av, eller mellom anlegg i bekjempelsessonen uten tillatelse fra Mattilsynet. Forbudet gjelder også flytting av fisk til slakterier.

§ 8. Krav til akvakulturanlegg med laksefisk i bekjempelsessonen

For akvakulturanlegg med påvist PD og der det er høy virusutskillelse og stor risiko for spredning av smitte til andre anlegg, kan Mattilsynet fatte vedtak om at virksomheten skal tømme anlegget for fisk, om nødvendig ved slakting eller destruksjon, innen en fastsatt frist. Etter at anlegget er tømt for fisk, skal anlegget rengjøres, desinfiseres og deretter brakklegges.

Alle anlegg med laksefisk i bekjempelsessonen skal rengjøres og desinfiseres etter at de er tømt for fisk. Deretter skal alle anlegg med laksefisk i sjø i sonen brakklegges samtidig i minimum to måneder. Mattilsynet kan tillate kortere samtidig brakklegging enn to måneder, men ikke mindre én måned samtidig brakklegging.

Brakkleggingstiden starter når Mattilsynet skriftlig har godkjent vasken og desinfeksjonen av anleggene.

Anlegg med laksefisk skal hver dag skriftlig registrere gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskriften. Registreringene skal være lett tilgjengelige for Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 9. Transport og merking av nøter fra bekjempelsessonen til notvaskeri

Mattilsynet skal ha melding på forhånd om notvaskeri som anlegg i bekjempelsessonen ønsker å levere oppdrettsnøtene til.

Nøtene skal være merket med navn på opprinnelseslokalitet og lokalitetsnummer.

Oppdrettsnøtene skal transporteres til notvaskeriet i tett beholder.

§ 10. Plikter for notvaskerier som skal vaske nøter fra bekjempelsessonen

Avrenningsvann fra transportbeholderen skal samles opp på notvaskeriet og desinfiseres.

På notvaskeriet skal nøter fra bekjempelsessonen holdes atskilt fra nøter fra andre anlegg.

Ved rengjøring og desinfeksjon av nøter fra anlegg i bekjempelsessonen skal avløpsvannet samles opp, filtreres og desinfiseres før det slippes ut eller gjenbrukes. Filtratet skal håndteres på en smittehygienisk forsvarlig måte.

Notvaskerier som vasker nøter fra bekjempelsessonen, må daglig og skriftlig registrere gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskriften.

§ 11. Krav om rengjøring av båter og utstyr fra bekjempelsessonen

Servicebåter, avlusingslektere, oppdrettsbåter, fôrflåter, flyteringer, og annet utstyr fra anlegg i bekjempelsessonen skal rengjøres og desinfiseres før utstyret tas i bruk i et annet akvakulturanlegg. Akvakulturanlegget skal utarbeide en plan for rengjøring og desinfeksjon for båter og utstyr nevnt i første setning. Planen skal omfatte alt utstyr som har vært brukt på anlegget og skal oversendes Mattilsynet for godkjenning.

§ 12. Plikter for slakterier som skal slakte fisk fra bekjempelsessonen

Fisk fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen skal ikke plasseres i åpen slaktemerd ved mottak på slakteriet. Mattilsynet kan unntaksvis gi tillatelse til en slik plassering.

Slakterier som slakter fisk fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen skal ikke samtidig motta fisk fra andre anlegg.

Slakteriene må daglig og skriftlig registrere gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskriften. Registreringene skal være lett tilgjengelige for Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 13. Transport i bekjempelsessonen

Levende laksefisk som ikke skal til et bestemmelsessted i bekjempelsessonen, skal så langt som mulig transporteres utenom bekjempelsessonen.

Brønnbåter som transporterer levende fisk fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen, skal ikke ta andre transportoppdrag før vask og desinfeksjon er gjennomført. Gjennomført rengjøring og desinfeksjon skal være inspisert og attestert av veterinær eller fiskehelsebiolog.

Ved oppdrag på lokaliteter med påvist eller grunn til mistanke om PD skal båten slipsettes for rengjøring av utvendig skrog. Som alternativ til slipsetting kan vask og desinfeksjon i vannlinjen og to døgn karantene godtas. Karantenetid skal beregnes fra det tidspunktet vask og desinfeksjon er utført og attestert.

Transportører som transporterer akvakulturdyr gjennom bekjempelsessonen, må daglig og skriftlig registrere gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskriften. Registreringene må være lett tilgjengelige for Mattilsynet ved inspeksjon.

Det er forbudt for båter og andre transportmidler å ta inn transportvann, ballastvann eller lignende i bekjempelsessonen. Forbudet gjelder ikke for transportvann som tas inn ved lasting av fisk i sonen. Mattilsynet kan gi tillatelse til annen behandling av transportvann.

Mattilsynet kan pålegge ytterligere tiltak overfor transportører som transporterer fisk til eller fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen, for eksempel krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Virksomheter som skal transportere og levere fôr til anlegg i bekjempelsessonen, skal legge disse leveransene sist på ruten. Anlegg uten mistanke om PD skal anløpes før anlegg med mistanke om eller påvist PD.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen transport i bekjempelsessonen som kan innebære smittefare.

§ 14. Tiltak overfor annen virksomhet i bekjempelsessonen

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i bekjempelsessonen som kan innebære smittefare.

Kapittel IV. Tiltak i overvåkingssonen

§ 15. Transport i overvåkingssonen

Mattilsynet kan pålegge tiltak overfor transportører av akvakulturdyr til eller fra anlegg i overvåkingssonen, slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transportører som blir pålagt tiltak etter første ledd, skal daglig og skriftlig registrere gjennomførte tiltak. Registreringene må være lett tilgjengelige for Mattilsynet ved inspeksjon.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen transport i overvåkingssonen som kan innebære smittefare.

§ 16. Tiltak overfor annen virksomhet i overvåkingssonen

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i overvåkingssonen som kan innebære smittefare.

Kapittel V. Kontrollområdets varighet

§ 17. Opphevelse av bekjempelsessonen

Mattilsynet kan vedta at bekjempelsessonen skal oppheves etter at

- a) anleggene i bekjempelsessonen er tømt for fisk,
- b) anlegg og utstyr er forskriftsmessig rengjort og desinfisert og
- c) anleggene i bekjempelsessonen har gjennomført en samtidig brakklegging i minimum to måneder. Mattilsynet kan tillate kortere samtidig brakklegging enn to måneder, men ikke mindre én måned samtidig brakklegging.

Fra samme dato som bekjempelsessonen oppheves, blir området en del av overvåkingssonen.

Kapittel VI. Andre bestemmelser

§ 18. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter nødvendige enkeltvedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften i samsvar med matloven § 23 om tilsyn og vedtak, § 24 om særskilt smittesanering, § 25 om stenging og virksomhetskarantene og § 26 om tvangsmulkt.

§ 19. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot EØS-avtalen eller andre av Norges internasjonale forpliktelser.

§ 20. Straffebestemmelser

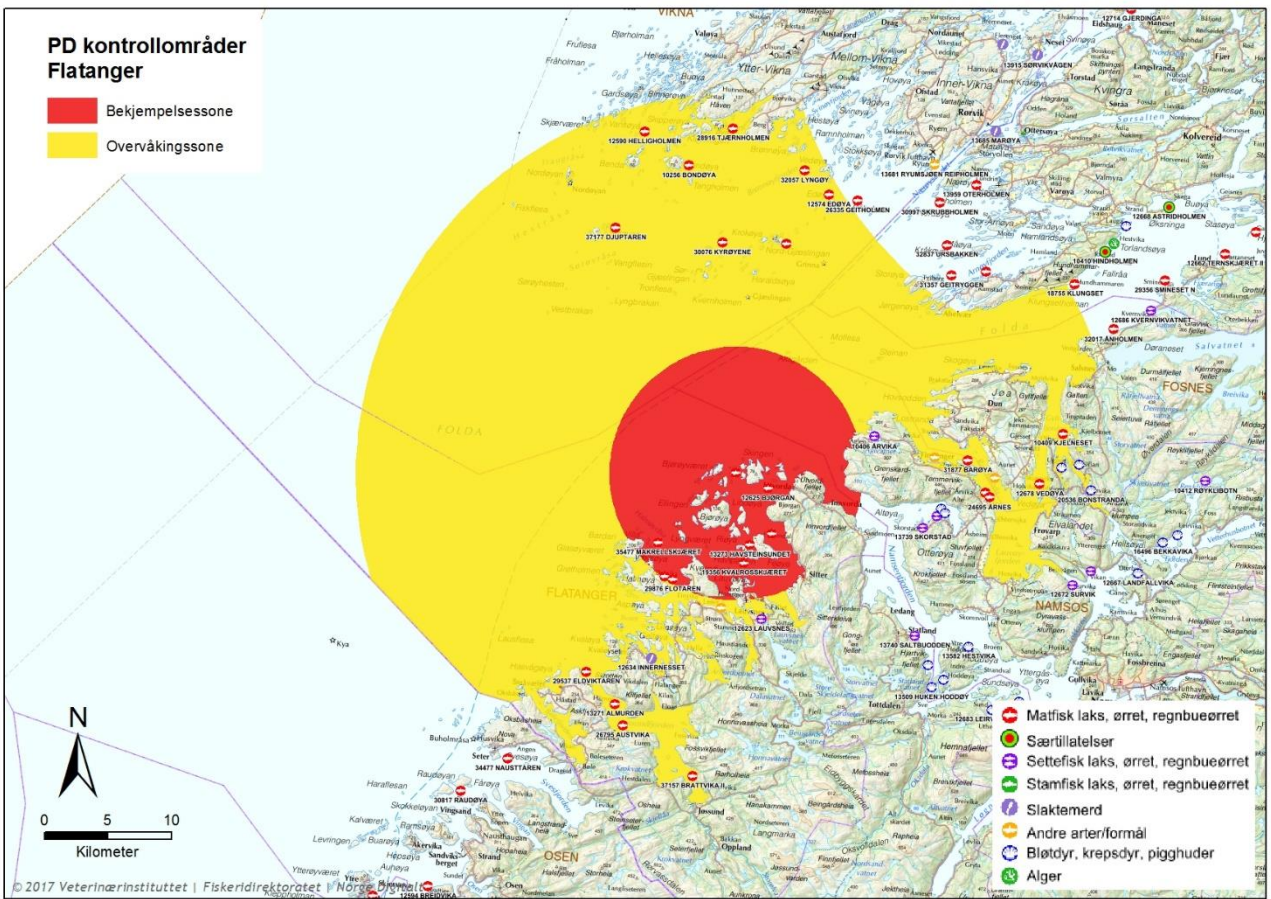
Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i samsvar med matloven § 28.

§ 21. Ikrafttredelse og varighet

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1 kart:

Kart over PD-kontrollområde i Flatanger, Fosnes, Namsos, Nærøy og Vikna kommuner, Nord-Trøndelag.

- Matfisk laks, ørret, regnbueørret
- Særtillatelser
- Settefisk laks, ørret, regnbueørret
- Stamfisk laks, ørret, regnbueørret
- Slaktemerd
- Andre arter/formål
- Bløtdyr, krepsdyr, pigghuder
- Alger